

**Veronika BEZDĚKOVÁ, Chlumčanští z Přestavlk do počátku 18. století.
Mikrosonda do dějin jednoho rytířského rodu**

495 stran, přílohy

Veronika Bezděková se historií jednoho z poměrně nepatrných západočeských rytířských rodů Clumčanských z Přestavlk zabývá již poměrně dlouho, o čemž svědčí i rozsah odevzdané práce. Velkou pozornost a spoustu času věnovala nejen studiu pramenů, ale především jejich vyhledávání a umnému kombinování. Je třeba říci, že se jí podařilo shromáždit patrně veškeré možné dokumenty, fakta i domněnky, které se kdy objevily v literatuře nejrůznějšího charakteru a významu.

Část práce se týká vymezení příslušníků zkoumaného rodu, respektive vyloučení těch rytířů, jejichž přídomek je neprávem řadí k rodině s rodovým sídlem v Chlumčanech u Přestavlk. Vlastní rod pak sleduje v kontextu společensko majetkových poměrů v západočeském regionu a především podrobně líčí genealogické – často neobyčejně spleťité- poměry Chlumčanských a osudy jejich jednotlivých příslušníků, a to od 14. až do 18. století. Přináší řadu pozoruhodných informací, které mohou doplnit představy o postavení drobné šlechty, jejich chování v kritických létech v dějinách království (zvláště husitství, 2. stavovský odboj). Pečlivě jsou zpracovány jejich majetkové poměry, které jen podtrhují nepatrnost zázemí většiny členů rodiny. Z poměrné monotónnosti životních peripetií jednotlivců, mužů i žen, poněkud vybočuje snad pouze „kariéra“ Václava Chlumčanského po boku Zdeňka Lva z Rožmitálu na počátku 16. století. Pro 16. století autorce prameny – včetně hmotných- umožnily i podrobněji nahlédnout do společensko a kulturních styků členů rodu.

Nemá smysl zde popisovat sled práce, která má logickou vnitřní strukturu i pevně vymezený obsah příslušných kapitol. O jisté rozpačitosti a nezkušenosti svědčí autorčina nechuť, vzdát se nebo alespoň zjednodušit získané, nepochybně pracně, poznatky. Text pak na některých místech působí přetíženě a čtenáři poněkud v přemíře informací, byť se je autorka snaží vždy na závěr kapitoly shrnout. Na mnoha místech si Veronika Bezděková „pomohla“ přesunutím sdělení z textu do poznámek, které se pak často staly neúnosně dlouhé (více než 1 stránka!!!). Zařadila do nich i informace obecné, s textem související jen okrajověji,

jako např. na s. 54, poz 45, která obsahuje část převyprávěného textu M. Nodla z publikace Člověk českého středověku. Přitom odkazy na literaturu jsou v některých poznámkách zavádějící, např., když hovoří o různých názorech na genealogické vymezení rodu, aniž by z citací bylo jasné, kdo jaký názor měl.

Ocenit lez tabulky v textu i ilustrační přílohy.

Celkově lze říci, že předložená práce svědčí o autorčiny schopnosti pracovat s prameny, i o její vynalézavosti a houževnatosti. Získané poznatky nepochybně uplatní ve své praxi. Práce splňuje kritéria kladená na rigorosní práci a **doporučuji** i proto k obhajobě.

19. června 2006

Prof. PhDr. Lenka Bobková, CSc.
ústav českých dějin FF UK Praha